

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

30.05.2017 р.

м. Львів

№ 13/03-21рк/к

**Публічне акціонерне
товариство по
газопостачанню та
газифікації «Львівгаз»**
вул. Золота, 42,
м. Львів, 79039

Про припинення бездіяльності, яка містить
ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

До Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) надійшла на розгляд заява (*інформація з обмеженим доступом*), яка мешкає за адресою (*інформація з обмеженим доступом*) (далі – Заявник) від 27.02.2017 № б/н (вх. від 28.02.2017 № 14/35-Є) щодо правомірності дій Товариства з обмеженою відповідальністю «Львівгаз збут» (далі – ТОВ «Львівгаз збут», юридична адреса: 79039, м. Львів, вул. Золота, 42) при нарахуванні плати та заборгованості за послуги з газопостачання до помешкання Заявника, що знаходиться за адресою: (*інформація з обмеженим доступом*).

За результатами розгляду зазначеної заяви Відділенням встановлено наступне.

Публічне акціонерне товариство по газопостачанню та газифікації «Львівгаз» (далі – ПАТ «Львівгаз», Товариство, юридична адреса: 79039, м. Львів, вул. Золота, 42, код ЄДРПОУ – 03349039) здійснює діяльність на ринку розподілу природного газу, газу (метану) вугільних родовищ відповідно до ліцензії НКРЕ Серія АГ №507387 від 24.03.2011 №386 (переоформлена рішенням від 15.12.2015 № 2970) (ліцензія безстрокова).

Відповідно до вимог Закону України «Про Антимонопольний комітет України», Закону України «Про захист економічної конкуренції» та «Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку», затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України 05.03.02р. №49-р,

zareєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.02р. за №317/6605 (надалі - Методики) Відділення провело дослідження становища ПАТ «Львівгаз» на ринку розподілу природного газу у м. Львові та Львівській області.

Встановлення об'єкта аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища.

Об'єктами аналізу щодо визначення становища на зазначеному ринку є:

- суб'єкт господарювання – Публічне акціонерне товариство по газопостачанню та газифікації «Львівгаз», що здійснює діяльність на ринку розподілу природного газу;
- ринок розподілу природного газу.

Визначення товарних меж ринку:

Товарні межі ринку - товар (товарна група), сукупність схожих, однорідних предметів господарського обороту, в межах якої споживач за звичайних умов може перейти від споживання певного виду предметів господарського обороту до споживання іншого.

Отже, товарними межами ринку за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей та умов використання товару є здійснення розподілу природного газу.

Перелік споживачів.

Споживачами з розподілу природного газу у м. Львові та Львівській області є юридичні та фізичні особи, які замовляють здійснення розподілу природного газу.

Визначення територіальних (географічних) меж ринку.

ПАТ «Львівгаз» здійснює розподіл природного газу у м. Львові та Львівській області, в межах розташування мереж газопостачання, що перебувають у його володінні та користуванні.

Отже, територіальними межами ринку розподілу природного газу є межі розташування газових мереж у м. Львові та Львівській області, які знаходяться у володінні та користуванні ПАТ «Львівгаз».

Часовими межами ринку розподілу природного газу визначено період з 01.12.2015р. по 30.05.2017р. протягом якого незмінними залишались структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому.

Відповідно до статті 5 Закону України «Про природні монополії» розподіл природного газу віднесено до сфер діяльності суб'єктів природних монополій. Основними видами ліцензованої діяльності ПАТ «Львівгаз» у період з 01.12.2015р. по 30.05.2017р. є розподіл природного газу (метану) вугільних родовищ – Ліцензія НКРЕ Серія АГ №507387 від 24.03.2011 №386 (переоформлена рішенням від 15.12.2015 №2970) (ліцензія безстрокова).

Отже, внаслідок технологічних особливостей здійснення розподілу природного газу конкуренція на ринку відсутня: ПАТ «Львівгаз» у період з 01.12.2015р. по 30.05.2017р. є єдиним суб'єктом господарювання, що здійснює розподіл природного газу у м. Львові та Львівській області в межах розташування газових мереж, які знаходяться у володінні, користуванні та обслуговуванні Товариства. Відтак, у споживачів розподілу природного газу у м. Львові та Львівській області альтернатива відсутня.

Аналізуючи ринок розподілу природного газу у період з 01.12.2015р. по 30.05.2017р. у м. Львові та Львівській області встановлено, що у вищезазначених територіальних та товарних межах ринку ПАТ «Львівгаз» працює одноосібно та безальтернативно, не зазнає конкуренції на цьому ринку.

Враховуючи вищенаведене, відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», становище ПАТ «Львівгаз» містить ознаки монопольного

(домінуючого) на ринку розподілу природного газу у м. Львові та Львівській області в межах розташування газових мереж, що перебувають у власності, обслуговуванні та користуванні Товариства із часткою 100 відсотків у період з 01.12.2015р. по 30.05.2017р.

Кодекс газорозподільних систем, який затверджено Постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 30.09.2015 № 2494 (далі – Кодекс газорозподільних систем), визначає взаємовідносини оператора газорозподільних систем із суб'єктами ринку природного газу, а також визначає правові, технічні, організаційні та економічні засади функціонування газорозподільних систем.

Відповідно до пункту 4 глави 1 розділу I Кодексу газорозподільних систем:

- контрольне зняття показань ЗВТ – фіксація показань ЗВТ, зокрема лічильника газу, споживача представником оператора газорозподільної системи у відомості про контрольне зняття показань ЗВТ, або акті про контрольне зняття показань ЗВТ, або розрахунковій книжці, абонентській картці обліку газу тощо, які підтверджуються особистим підписом споживача (власника або наймача) об'єкта або уповноваженої ним особи;
- Оператор газорозподільної системи (далі - Оператор ГРМ) – суб'єкт господарювання, що на підставі ліцензії здійснює діяльність з розподілу природного газу газорозподільною системою, яка знаходиться у його власності або користуванні відповідно до законодавства, та здійснює щодо неї функції оперативного-технологічного управління.

Главою 4 розділу IX Кодексу газорозподільних систем встановлено порядок комерційного обліку газу та алокації по об'єктах побутових споживачів (населення).

Зокрема, відповідно до положень пункту 4 глави 4 розділу IX Кодексу газорозподільних систем:

Побутовий споживач, який за умовами договору розподілу природного газу розраховується за лічильником газу, зобов'язаний щомісяця станом на 01 число місяця знімати фактичні показання лічильника газу та протягом п'яти діб (до 05 числа включно) надавати їх Оператору ГРМ у спосіб, визначений договором розподілу природного газу.

У разі неотримання Оператором ГРМ до 06 числа місяця, що настає за розрахунковим, показань лічильника газу та за умови, що лічильник газу не оснащений засобами дистанційної передачі даних, фактичний об'єм розподілу та споживання природного газу (алокація) по об'єкту споживача за розрахунковий період визначається Оператором ГРМ на рівні планового місячного об'єму споживання на відповідний період, що розраховується, виходячи з групи споживання побутового споживача, з урахуванням вимог цього Кодексу.

Оператор ГРМ має право здійснювати контрольні зняття показань лічильника природного газу споживача та зобов'язаний не рідше одного разу на шість місяців здійснювати контрольне зняття показань лічильника газу (з урахуванням встановленого строку для контрольного огляду вузла обліку) та формувати об'єм розподілу і споживання природного газу по об'єкту споживача за розрахунковий місяць, в якому було здійснено контрольне зняття показань лічильника газу, з урахуванням його фактичних показань.

Водночас, згідно з положеннями пункту 5 глави 4 розділу IX Кодексу газорозподільних систем:

Оператор ГРМ в установленому законодавством порядку передає інформацію про об'єм та обсяг розподіленого споживачу (спожитого ним) природного газу за відповідний період до Оператора ГТС з метою її використання суб'єктами ринку природного газу, у тому числі постачальником споживача.

Визначені за умовами цієї глави та договору розподілу природного газу об'єми та обсяги розподілу та споживання природного газу (алокція) є обов'язковими для їх використання у взаємовідносинах між побутовим споживачем та його постачальником.

З метою з'ясування обставин, викладених у вищевказаній заяві Заявника, Відділення звернулося з вимогами про подання інформації на адреси Франківського відділу соціального захисту Управління соціального захисту Департаменту гуманітарної політики Львівської міської ради (лист від 06.03.2017 №13/03-130 та лист від 13.04.2017 №13/03-213), ПАТ «Львівгаз» (лист від 06.03.2017 №13/03-131) та ТОВ «Львівгаз збут» (лист від 06.03.2017 №13/03-132 та лист від 13.04.2017 №13/03-214).

Листом від 20.03.2017 № Lv 007.2-Лв-2696-0317 ПАТ «Львівгаз» повідомило Відділенню таке:

«...Повідомляємо, що у помешканні за адресою: (інформація з обмеженим доступом), проводилися контрольні зняття показників лічильника газу у листопаді та грудні 2015 року, у серпні, жовтні, листопаді та грудні 2016 року, у січні 2017 року...».

До зазначеного листа ПАТ «Львівгаз» було додано копії відповідних реєстрів контрольного зняття показів лічильників.

Таким чином, Відділенню було встановлено, що у січні-липні 2016 року ПАТ «Львівгаз» не здійснювало контрольне зняття показань лічильника газу, встановленого у помешканні Заявника, що знаходиться за адресою (інформація з обмеженим доступом), що суперечить положенням пункту 4 глави 4 розділу IX Кодексу газорозподільних систем в частині періодичності проведення контрольного зняття показів лічильника природного газу споживача.

Враховуючи той факт, що визначені Оператором ГРМ (в даному випадку – ПАТ «Львівгаз») об'єми та обсяги розподілу та споживання природного газу (алокція) є обов'язковими для їх використання у взаємовідносинах між побутовим споживачем (в даному випадку – Заявником) та його постачальником, непроведення ПАТ «Львівгаз» контрольного зняття показань лічильника газу, встановленого у помешканні Заявника, що знаходиться за адресою (інформація з обмеженим доступом), могло, у свою чергу, призвести до некоректних нарахунків постачальником природного газу плати за послуги з газопостачання, що надаються до помешкання Заявника, що знаходиться за зазначеною адресою.

В такій бездіяльності Публічного акціонерного товариства по газопостачанню та газифікації «Львівгаз» містяться ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачені пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а саме, зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку розподілу природного газу у вигляді бездіяльності Товариства (недотримання встановлених Кодексом газорозподільних систем вимог в частині періодичності проведення контрольного зняття показів лічильника природного газу споживача), що може призвести до ущемлення інтересів споживачів послуг, які були б

неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку (частина 1 статті 13 названого Закону).

У зв'язку із вищенаведеним, керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», з метою припинення бездіяльності, яка містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції та усунення причин виникнення цього порушення, Адміністративна колегія Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає Публічному акціонерному товариству по газопостачанню та газифікації «Львівгаз» обов'язкові для розгляду такі

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Припинити бездіяльність Публічного акціонерного товариства по газопостачанню та газифікації «Львівгаз», яка містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачені пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а саме, зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку розподілу природного газу у вигляді бездіяльності Товариства (недотримання встановлених Кодексом газорозподільних систем вимог в частині періодичності проведення контрольного зняття показів лічильника природного газу споживача), що може призвести до ущемлення інтересів споживачів послуг, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку (частина 1 статті 13 названого Закону) та усунути умови, що сприяють вчиненню порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

2. Повідомити про розгляд Рекомендацій Адміністративної колегії Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України **протягом десяти днів з дня їх отримання.**

Звертаємо Вашу увагу, що відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду суб'єкту господарювання, якому вони надані.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень наданих рекомендацій, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Голова Колегії

А.Д. Басараба